

2 НЕДЕЛЯ СЛЕД ПАСХА

ТОМИНА НЕДЕЛЯ

А вечерта в тоя ден, първи от седмицата, когато вратата на къщата, дето се бяха събрали учениците Му, стояха заключени, поради страх от иудеите, дойде Исус, застана посред и им казва: мир вам! И това като рече, показа им ръцете и нозете и ребрата Си. Учениците се зарадваха, като видяха Господа. А Исус пак им рече: мир вам! Както Ме Отец прати, тъй и Аз ви пращам. И като рече това, духна и им казва: приежете Духа Светаго. На които простите греховете, тям ще се простят; на които задържите, ще се задържат. А Тома, един от дванайсетте, наричан Близнак, не беше с тях, когато дохожда Исус. Другите ученици му казваха: видяхме Господа. А той им рече: ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, няма да повярвам. След осем дена учениците Му бяха пак в къщи, и Тома с тях. Дойде Исус, когато вратата бяха заключени, застана посред тях и рече: мир вам! После казва на Тома: дай си пръста тук, и виж ръцете Ми; дай си ръката и тури в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ. Отговори Тома и Му рече: Господ мой и Бог мой! Исус му казва: Тома, ти повярва, защото Ме видя; блажени, които не са видели, и са повярвали. И много други чудеса направи Исус пред учениците Си, за които не е писано в тая книга. А това е написано, за да повярвате, че Исус е Христос, Син Божий, и като вярвате, да имате живот в Неговото име.

(Йоан 20:19-31)

Христовият ученик Тома е останал известен като невярващ. Но изглежда, че историята била несправедлива към него. Защото, когато срещнал възкръсналия Господ, Тома не само Го разпознал, но и се обърнал към Него с думите: „Господ мой и Бог мой“! Исус Христос приел почитта от ученика си, но изтъкнал, че по-блажени ще са онези, които ще повярват в Него без да са Го срещали като историческа личност. Затова и заявил: „Блажени, които не са видели и са повярвали“.

(Йоан 20:29)

След възнесението на Богочовека на небесата и изпращането на Светия Дух всички поколения вярващи християни не виждат с очите си, нито чуват с ушите си, нито докосват с ръцете си раните на Господ от гвоздеите на кръста. Ние вече Го осъзнаваме чрез вярата. Сетивните ни органи ни информират, че имаме пред себе си хляб и вино, но освещаващата Божия благодат ни уверява, че това са тялото и кръвта Господни, обожествената човешка природа на Исус Христос.

Не става въпрос за параноя, братя, нито за умопомрачение. Сам Господ ни го удостоверява в Своето евангелие: „Който яде Моята плът и пие Моята кръв, пребъдва в Мене и Аз в него“ (Йоан 6:56). И така онези, „които не са видели и са повярвали“, не са видели историческия Исус Христос. Но Го приемат в себе си, в своето същество, за да се освещава тленното им тяло, да се просвещава умът им, да се смекчава сърцето и да стават действителни членове на богочовешкото тяло, т.е. на Църквата.

Иисус Христос от Назарет, Христос, Който поучавал и действал в Палестина, лесно бива приеман заради Своя морал, заради учението и чудесата Си. Всички хора във всички времена без затруднение Го приемат като уникалната удивителна и неповторима историческа личност и като единствена и изключителна обществена и етична личност. Трудно обаче Го приемат като съвършен Бог, Син и Слово Божие, съначален и съвечен с Отец и Светия Дух, Който стана човек, биде разпнат на кръста, беше погребан и възкръсна за спасението на тленното и смъртно човечество.

Тази неопишуема тайна на любовта на троичния Бог към човека не се изследва, не се проумява, не се описва. Или я вярваме, или я отхвърляме. Вярата обаче е проява на свободата, на ненасилваната воля и на чистото от високомерие сърце. Бог е Този, Който дава просветление, за да можем да срещаме светлината на лицето Му.

Това вече е чудото! Чудото на вярата и любовта, което се извършва от Божията благодат в историческото време и пространство. Преобразяват се вярващите християни и се предават на вярата и благодарността към троичния Бог. И животът им е свидетелство за почит към Бога, за любов към събрата и уважение към природата.

Апостол Тома видя и повярва във възкръсналия Господ, както и другите ученици по-рано бяха повярвали във възкръсналия Господ. Както ни съобщава днешният откъс от Деянията на светите апостоли, веднага след Петдесетница апостолите започнали да поучават в Соломоновия притвор и с Божията благодат лекували много болни. Идвали множество хора от градовете около Йерусалим и от по-отдалечени места, за да намерят изцеление. И учениците с Божията сила вършели чудеса, за да повярват хората в личността на Богочовека Христос. Така че с тези сетивни знаци да се уверят в голямото и непостижимо чудо: постоянното присъствие на Христос сред нас и в нас и за възможността да ставаме членове на Неговото богочовешко тяло с участието си в пречистите тайнства.

Апостол Тома от невярващ станал вярващ. И останалите апостоли от малOVERНИ по време на страданията станали вярващи. И оттогава проповядвали „на всички народи“ историческия Христос и „възкръсналия тридневен от гроба и възнесъл се небесата“ и непрестанно присъстващ сред нас Иисус Христос.

*Апостол Папаконстантину,
Митрополит на Поляна и Кукуш,
„Как ще повярват, ако не чуят?“*

2 НЕДЕЛЯ СЛЕД НЕДЕЛЯ ПОДИР **ВЪЗДВИЖЕНИЕ**

ОБИЧАЙТЕ ВРАГОВЕТЕ СИ

И както искате да постъпват с вас човеците, тъй и вие постъпвайте с тях.

И ако обичате ония, които вас обичат, каква вам награда? Защото и грешниците обичат ония, които тях обичат. И ако правите добро на ония, които и вам правят добро, каква вам награда? Защото и грешниците правят същото. И ако давате заем на ония, от които се надявате да го получите назад, каква вам награда? Защото и грешниците дават заем на грешници, за да получат същото.

Но вие обичайте враговете си, и правете добро, и назаем давайте, без да очаквате нещо; и ще ви бъде наградата голяма, и ще бъдете синове на Всевишния; защото Той е благ и към неблагодарните, и към Злите. И тъй, бъдете милосърдни, както и вашият Отец, е милосърден

(Лука 6:31-36.)

Хората, братя, обикновено казват: „Каквото зло не желаят да ти сторят другите, не им го прави и ти”. По този начин се осигурява равновесие в обществото и често се избягват престъпления.

Иисус обаче без да се занимава с отрицателната страна на този въпрос, подчертава положителното отношение към ближния, т.е. колкото добрини очакваме да ни направят другите, същите и ние да предложим. Това житейско отношение се нарича любов, която я възпява св. ап. Павел в първо послание до Коринтяни (13 гл.).

Христос изисква от нас да го последваме и да се оприличим на Него. Така Той ни е създал: по образ и подобие Божие. Св. ап. Павел приканва християните да приличат на него, тъй като той самият пръв последва примера на Христос. „Бъдете мои подражатели, както съм и аз на Христос”. Това е реалният опит на светците, които в действителност вкусят, че „Бог е любов”.

Във всички молитви молим Бог да бъде състрадателен, дълготърпелив и многомилостив, без гняв и ярост. Ние просим от Него опрощение. Това означава да ни вмести в своята любов и милост.

Но не изискваме ли и ние същото от хората? Да ни прощават, т.е. да не претава да ни обичат и постоянно да проявяват разбиране към нас? В Господнята молитва казваме: „И прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на нашите длъжници”. Това е най-трудното! Нужна е зрялост, молитва и излизане от твоето аз, за да срещнем ближния, който също има нужда от любов, която имаме и ние.

Никой не се чувства толкова велик, че да няма нужда от друг човек. И никой не е толкова малък, че да не се нуждае другият от него!

Радост търсим, братя, сигурност, разбиране, песен, а не недоволство. Искаме другите хора да са истински и непресторени към нас, приятелски настроени с открити сърца и никога прикрити. Да познаят усилията, мъката, нашият интерес към тях! Но това означава, че трябва да изискваме и от себе си, да предлагаме всичко това на другите. „И както искате да постъпват с вас човеците, тъй и вие постъпвайте с тях” (Лука 6:31).

2 НЕДЕЛЯ НА ВЕЛИКИЯ ПОСТ - СВ. ГРИГОРИЙ ПАЛАМА

ИЗЦЕРЯВАНЕ НА ПАРАЛИЗИРАНИЯ В КАПЕРНАУМ

След няколко дни Той пак влезе в Капернаум; и се разчу, че е в една къща. Тозчас се събраха мнозина, тъй че и пред вратата не можеха да се поберат; и Той им проповядваше словото. И дойдоха при Него с един разслабен, когото носеха четворица, и като не можеха да се приблизят до Него поради навалищата, разкриха и пробиха покрива на къщата, дето се намиреше Той, и спуснаха одъра, на който лежеше разслабеният. Като видя вярата им, Исус каза на разслабения: чедо, прощават ти се греховете. Там седяха някои от книжниците и размишляваха в сърцата си: какво тъй богохулства Той? Исус, веднага като узна с духа Си, че размишляват тъй в себе си, рече им: що размишлявате това в сърцата си? Кое е по-лесно да кажеш на разслабения: прощават ти се греховете ли, или да кажеш: стани, вземи си одъра и ходи? Но за да знаете, че Син Човеческий има власт на земята да прощава грехове (казва на разслабения): тебе казвам: стани, вземи си одъра и върви у дома си. Той веднага стана и, като взе одъра си, излезе пред всички, тъй че всички се чудеха и славеха Бога, като казваха: никога такова нещо не сме виждали.

(Марк 2:1-12)

Впечатляваща е сцената, както я описва днешното евангелие. Парализираният не може сам да дойде при Господ, за да поиска изцеление за себе си. Народът около Христос, който слуша проповедта, образува задушаваш обръч. Тогава хората, които се грижели за парализирания, намират това умно решение, за което чухме днес. Отстраняват покрива, за да могат да преодолеят тълпата и да доведат парализирания при Господ. Били сигурни, че Господ може да го излекува, затова и никаква физическа пречка не ги спряла.

Онова, което господства в днешния откъс, е човешката болка и състраданието. Състраданието на Богочовека към човека и на хората към събратята им. Богочовекът е милостив, човеколюбив, благодетелен към целия човешки род. Където има болка, нещастие, гонение, болест, презрение, там е и нашият Христос. Там са и обикновените хора.

В Евангелието Го виждаме да е близо до човека. В радостта на сватбата в Кана Той предлага

вино. В пълната скръб при погребението на прескъпото дете на Наинската вдовица предлага възкресение. На разбойника на кръста предлага прошка. Къде има безизходица и Исус Христос не е там, за да посочи изход!?

След Своето възкресение уверява учениците Си, че ще е с нас през всички дни на живота ни (Мат. 28:20). Нашият Господ е човеколюбив и близък до нас. Но и хората, братя, доказват същото. В днешния откъс съчувстват, състрадават и търсят какъвто и да е начин, за да се излекува парализираният им приятел и близък.

Разбира се, ще кажете, че в наши дни хората все повече стават безжалостни, цинични, безразлични към болката на другия. Това е истина, която виждаме по екраните на медиите. Но много повече са онези, които съчувстват по един или друг начин в болката на страдащите. Търсят и питат за добри лекари, подходящи лекарства и лечебни центрове. Умъчнени и покрусени бързат да помогнат. Отзовават се на много повиквания.

Може би не е явна тази страна на нашето общество, братя. Тя е мълчалива, но я има и тя върши своето добро дело. Пред болката хората се пробуждат и състрадават, колкото и да са потиснати от ежедневието и проблемите си. Скърбите и безизходиците смекчават сърцата, облекчават гнева и разгромяват индивидуализма и самоволството. Болката и нуждата водят хората да търсят благодатта и милостта Божия и за себе си, и за своите събрата.

*Апостол Папаконстантину,
Митрополит на Поляна и Кукуш,
„Как ще повярват, ако не чуят?“*

12 НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА

БОГАТСТВОТО И ВЕЧНИЯТ ЖИВОТ

И ето, един момък се доближи и Му рече: Учителю благий, какво добро да сторя, за да имам живот вечен?

А Той му отговори: защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен един Бог. Но ако искаш да влезеш в живот вечен, опази заповедите.

Казва Му: кои?

А Исус рече: не убивай, не прелюбодействуй, не кради, не лъжесвидетелствуй; почитай баща си и майка си; обичай ближния си като себе си.

Момъкът Му казва: всичко това съм опазил от младици; какво още ми не достига?

Иисус му рече: ако искаш да бъдеш съвършен, иди, продай имота си, и раздай на сиромаси; и ще имаш съкровище на небето; па дойди и върви след Мене.

Като чу момъкът тая дума, отиде си натъжен, защото имаше много имот.

А Иисус рече на учениците Си: истина ви казвам, богат мъчно ще влезе в царството небесно; и още ви казвам: по-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богат да влезе в царството Божие. Като чуха това, учениците Му твърде много се чудеха и думаша: кой тогава може да се спаси?

А Иисус, като погледна, рече им: за човеците това е невъзможно, ала за Бога всичко е възможно.

(Мат. 19:16-26)

Богат, братя е този, който има в повече, излишък. Различни фактори го подтикват постоянно да мисли, желае и действа за излишъка. В наше време придобиването на много пари е станало правило и наложителна нужда.

Богатият човек в притчата, както и всички подобни на него през вековете, търсел онова, което е в повече. Затова и нещото в повече, различното богатство, което търсел, било основният недостиг, за да бъде в пълнота неговото съществуване. Мотивът му бил чист. Обаче се оказал незрял да следва Христос, за да се обогати с неизчерпаемото богатство на любовта и човеколюбието Му.

На въпроса на богаташа Христос отговорил ясно: „ако искаш да бъдеш съвършен, иди, продай имота си, и раздай на сиромаси; и ще имаш съкровище на небето; па дойди и върви след Мене.“

Богатият отказал поканата. Отказал да повери себе си на Бога и да се обогати от присъствието на Божеството. Отказа да направи точно това, което направи Бог: макар че беше богат, обедня! Отдаде цялата Си любов, за да изпълни с присъствието Си човешката природа. Стана слуга на човека, за да го направи учстник в царството Си, да го направи свят, както сам Той е свят и пресвят.

Свят, братя е човекът, който служи на другите, който раздава себе си винаги и за всичко, за да послужи на болния, страдащия, гонения. Този, който следва Христос, се освобождава от високомерие, грабителски дух, лъжа, безразличие, бездушност и се изпълва с любов и милост, надежда и очакване. Става роб на другите заедно с Христос. Разпъва се заедно с Него и възкръсва с Него, и става член на вечното Му възкръснало присъствие.

Младият богаташ от притчата се натъжил, коато чул тази покана от Христос. Предпочел трупането на богатства, гонене на суета и славолубие. Имал много имоти и се уплашил да не ги загуби. Не се доверил на Христос, за да спечели безценното и нетленно съкровище – онова, което спечелиха всички светии: Самия човеколюбив и милостив Господ.

*Автор: Апостол Папаконстантину,
Митрополит на Поляна и Кукуш
Източник: Как ще повярват, ако не чуют?*

11 НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА

ПРИТЧАТА ЗА ЛОШИЯ СЛУГА

Затова царството небесно прилича на цар, който поиска да си разчисти сметката със слугите си. Когато почна той да разчистя сметката, доведоха при него одного, който му дължеше десет хиляди таланта; а понеже той нямаше, с какво да заплати, господарят му заповяда да продадат него, и жена му, и децата му, и всичко, що имаше, и да заплати; тогава той слуга падна и, кланяйки му се, казва: господарю, имай търпение към мене, и всичко ще ти изплатя. А господарят на този слуга, като се смиле, пусна го и му прости дълга. Слугата пък, като излезе, намери едното от другарите си, който му дължеше сто динария, и като го хвана, давеше го и му казваше: изплати ми, което ми дължиш; тогава другарят му падна пред нозете му, молеше го и думаше: имай търпение към мене, и всичко ще ти изплатя; но той не рачи, а отиде и го хвърли в тъмница, докле да изплати дълга. Другарите му, като видяха станалото, много се огорчиха и дойдоха, та разказаха на господаря си всичко, що се бе случило.

Това господарят му го повика и казва: рабе лукави, аз ти простих целия оня дълг, защото ми се примоли; не трябваше ли и ти да се смилеш над другаря си, както и аз се смелих над тебе?

И като се разгневи господарят му, предаде го на мъчителни, докле да му изплати целия дълг. Тъй и Моят Отец Небесен ще стори с вас, ако всеки от вас не прости от сърце на брата си прегрешенията му.

(Мат. 18:23-35)

В днешния евангелски откъс още веднъж се подчертава Божията благодетелност и нашата злопаметност. Бог винаги прощава. Хората обаче се затрудняват!

За нас, християните, връзката с Богочовека Иисус Христос е изкупителна. Понеже Христос освобождава човека от греха. Колкото и големи да са човешките грехове, колкото и много да са греховете, Иисус Христос прощава. Няма случай някой да прибегне към Неговата милост и да срещне осъждане и наказание от милостивия и човеколюбив Иисус Христос.

Нашата съвест ни води към Христовото човеколюбие. Контролира безумствата ни, удря ни, за да се събудим от летаргията на безразличието и да видим грешките си.

Винаги съществува този светъл лъч във вътрешния ни човек, който ни осведомява за доброто. Уверява ни за всяко нещо, което създава отношение на любов към ближния и почит към Бога. А когато това отношение отсъства, неговото място се заема от отричането на Бога и презирането на ближния.

Ние, християните, прибягваме към Иисус Христос, за да се просветява все повече нашата съвест. Така че да остане будна и да осветява тъмнината на злобата, отмъстителността и лъжата, които лесно завладяват ума ни, когато не внимаваме.

Днешният откъс отъждествява всички хора, защото в края на краищата всички имаме един Господ. Бог е Творецът, Отецът, Господарят и Господ на всички хора. И Бог, както се разкри в лицето на Иисус Христос и Го познаваме ние, християните, е човеколюбив, състрадателен и неспирно прощаващ.

Евангелското четиво ни напомня голямата непоследователност, която често срещаме в човешката история: Бог прощава, докато хората обвиняват.

Ние имаме стремеж да си представяме Бог по наша мярка, изключителен изпълнител на нашия егоизъм. И искаме да прилича на нас, вместо ние да приличаме на Него. Би ни харесало да мрази онези, които ние мразим, и да наказва онези, които са ни навредили. Само нас да обича, само на нас да прощава, само на нас да помага. В погрешен Бог сме повярвали!

Нашият Бог обича, прощава и дава даровете Си на праведни и неправедни. И ние сме призвани да Му подражаваме и да следваме стъпките Му!

Да бъде, братя мои! Амин!

Апостол Папаконстантину,
Митрополит на Поляна и Кукуш
Как ще повярват, ако не чуят?

1 НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА - НА ВСИЧКИ СВЕТИИ

НЕОБХОДИМО Е ДА ИЗПОВЯДВАМЕ ВЯРАТА

И тъй, всеки, който Мене признае през човеците, ще призна и Аз Него пред Моя Отец Небесен; а който се отрече от Мене пред човеците, и Аз ще се отрека от него пред Моя Отец Небесен...

Който обича баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене; и който обича син или дъщеря повече от Мене, не е достоен за Мене; и който не взима кръста си, а следва подире Ми, не е достоен за Мене...

Тогавя Петър отговори и Му рече: ето, ние оставихме всичко и Те последвахме; какво, прочее, ще стане с нас? А Иисус им рече: истина ви казвам, че вие, които Ме последвахте, при пакибитието, кога Син Човеческий седне на престола на славата Си, ще седнете и вие*

на дванайсет престола, като съдите дванайсетте Израилеви колена; и всеки, който остави къща, или братя, или сестри, или баща, или майка, или жена, или деца, или нивя, заради Моето име, ще получи стократно и ще наследи живот вечен. А мнозина първи ще бъдат последни, и последни – първи.

(Мат. 10:32-33, 37-38, 19:27-30)

* пакибитие - пресъздаването на света при второто Христово пришествие.

В днешното евангелско четиво, братя, особено се подчертава необходимостта от изповядване на вярата. Нашият Господ е ясен: „Който Мене признае пред хората, ще призна и аз него пред Моя Отец небесен. (Мат. 10:32).

Всички светии, чиято памет почитаме днес, съставляват вълнуващо свидетелство за хората от всички времена, че принадлежат на Бога. Доказали са го с живота си, с направения избор, с делата си, а когато се наложи – и с мъченичеството си.

Свидетелстването започва от Иисус Христос преди две хиляди години. Той дойде в света, „за да свидетелства“, за да разкрие пред хората Бог Отец със силата на Светия Дух. В кръщението Му се заяви първото свидетелство за лицето на Богочовека Христос, когато Светият Дух се явява във вид на гълъб и Бог Отец говори: „Този е Моят възлюблен Син, в Когото е Моето благоволение“ (Мат. 3:17). Същото се случва на планината Тавор, където се добавя поощряването „Него слушайте“ (Мат. 17:5). И в двете случки от живота на Иисус Христос се изяснява формата и съдържанието на изповядването и свидетелстването, което е нужно да прави всеки християнин. Ние вярваме в троичния Бог, едно Божество в три лица. И единствената характеристика, която долавяме у Него, е любовта.

Вярата в Бога на любовта дава пълнота на живота. Човек става отговорен и гледа другите хора право в очите. За християнина другият човек не е безличен чужденец, а е бедният Лазар при вратата на безмилостния богаташ, болният на болничното легло, самотният сред шумната тълпа, отхвърленият, гоненият.

Бог, Когото изповядваме, не е чужд на човешката болка, нито безчувствен към човешкото търсене. Самият Той става човек, за да приеме човека в Своята недостъпна и неизменна божествена природа и да му даде възможност да преодолее смъртта.

Ето, братя, кое е нашето изповядване и свидетелство в света! Изразяваме го всеки път, когато четем Символа на вярата, но е необходимо постоянно да го помним: „Чакам възкресение на мъртвите и живот в бъдещия век!“

Да не забравяме обаче, че възкресеният опит не се отлага за края на историята. Живее се отсега, когато егоизма си, изкореняваме собствения си идол и ненаситните си желания и отваряме сърцето си, за да обикнем своя ближия и да почитаме нашия Господ и Бог!

Да бъде, братя! Амин!

Апостол Папаконстантину,

*Митрополит на Поляна и Кукуш,
„Как ще повярват, ако не чуят?“*
